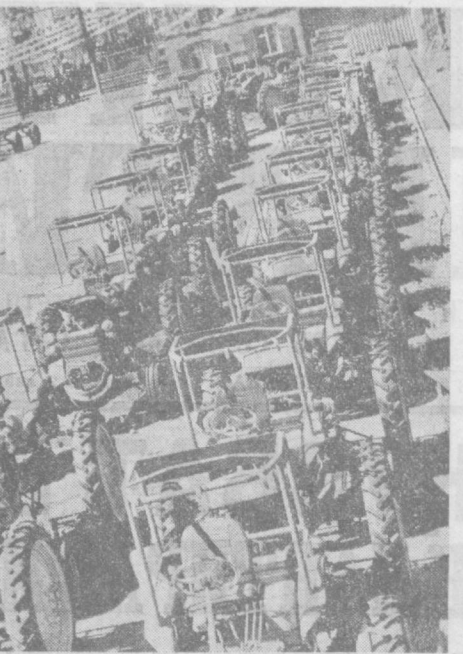

ТОШКЕНТ ТРАКТОРЛАРИ

Тошкент трактор заводининг коллективи бу йил пландаги қўшимча равишда икки ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилган. Учинчи беш йилликнинг учинчи йилида Тошкент маркаси билан 4500 та трактор ишлаб чиқарилади. Суратларда: тайёр маҳсулотлар. Ш. Иброҳимов фотоси.

БИОЛОГЛАР ИНГЛИЗЧА СЎЗЛАШАДИЛАР

ЯҚИНДА В. И. Ленин номи Тошкент давлат университетининг тупроқшунослик факультети студентларининг 37-йиллик конференцияси бўлиб ўтди. Бу конференциянинг ўзига хос томонларидан бири — барча доцентларнинг инглиз тилида қилинганлигидир. Студентларнинг илмий анжуманига биология кафедрасининг профессори — ўқитувчилари ва барча студентлар билан биргаликда қардош Арманистон Давлат университетининг биология факультети студентлари ҳам таширф бўлишди.

Студент И. Динианининг «Совет Арманистон санъати» темаси бўйича қилган доклады, 4 курс студенти Б. Раҳимбековнинг «Гўвази минерал ўқитишнинг вақти ва миқдори», студент А. Тичковнинг «Гипофиза ҳақида» мавзусидаги доклады тингловчиларда яхши таассурот қолдирди.

Конференцияда университетнинг инглиз тили кафедраси аъзолари ўзларининг турли кўргазмалари — фотосуратлар, намуналар ва рангли иллюстрациялар билан иштирок этишди.

Утган йилги тажрибаларга асосланиб шуни айтиш мумкин, студентларнинг инглиз тили бўйича ўқув маълумоти бир мунча ўсган ва такомиллашган, — деди инглиз тили ўқитувчиси Ч. Муҳамедов, — шунинг учун бундай конференцияларни вақти-вақти билан ўтказиб туришга фойдадан ҳоли бўлмайди.

Н. ҚУЧҚОРОВ, ишчи муҳбирлар университетининг тингловчиси.

КОММУНИСТЛАР ТАШАББУСИ

КОЛХОЗИМИЗ қўчаларининг ҳаммаси бориб далага тутаган. Поёнсиз пахтазорлар, сўлим бог-роғлар бутун киши қўлига яна ҳам гўзал қўринади. Гуриллаб ишлаётган агрегатлар ливолларга дастлабни ишлов беришни бошлаб юборган. Богларда ҳам ҳаёт қайнайд.

ПАХТАКОР ва соҳибкорларимиз, чорвадор ва галлакорларимиз руҳи тетик. Улар келажакка ишонч билан боқмоқдалар. Олдинги йиллар каби зарбдор йилни ҳам ҳар соҳада янги муваффақиятлар билан якунлашга бел боғланганлар.

Кейинги йилларда хўжалигимизда барча соҳалар комплекс ривожланимда. Утган йили биз ҳар гектар майдондан 34,5 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардик. Лубкорлар эса ҳосилдорлигини 180 центнерга етказишди. Бобойлар йиллик планга нисбатан 296 центнер миқдорда мева олдилар.

Чорвачилик соҳасида ҳам тошхирлар йил сайни етгани билан ало этилмоқда. Ҳар бир соғини ситир ҳисобига сут соғиб олиш 220 литрга кўпайди. Бунинг натижасида утган йили планга қўшимча равишда салкам 300 тонна сарғаймоқ сут соғиб олиш имкони туғилди.

Деҳқончилик ва чорвачилик ривожлантиришда коммунистлар барчага намуна бўлмоқдалар. Намданан фермаси сут соғувчиси Салима Нуриддинова беш коммунистлардан. У партия аъзоси ва кандидатлик мулкати шараф билан ўтди. Шу даврда илгир сут соғувчи бир қатор муҳим тақдирлар билан чиқди. Унинг ташаббуси билан фермада зотдор моллар кўпайди, силос-боп маккажўхори экилади-ган майдонлар кенгайди. На

Умуман бу йил пахтакорларимиз 1050 гектар ерда деҳқончилик қилишди. Зарбдор йилда гектар бошига 33,4 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил олишни кўзалганимиз. Ҳозир бутун эътибор мана шу юксак маррага етказишга қаратилган. Бу курашда коммунистлар барчага намуна бўлмоқдалар.

Колхоз партия ташкилотидан 220 коммунист бор. Уларнинг аксарияти бевосита моддий бойлик яратиб била бандир. Синалган, ташкилотчи, ўз касбини пухта билган мутахассис коммунистлар ишлаб чиқариш тармоқларига боғлиқ қилмоқдалар. Ҳозир 12 та ишлаб чиқариш бригадасидан 8 тасига коммунистлар раҳбарлик қилмоқдалар. Улар меҳнат шаксини намуна қўрашати билан бирга коллектив ўртасида катта тарбиявий ишлар ҳам олиб бормоқдалар.

Омма ўртасида катта ишчи тарбиявий ишлар олиб бориш учун бизда барча шарт-шароитлар яратилган. Далачилар бригадалари ўз ишларини яхши билишди. Улар турли бадиий ҳаваскорлик тўғрисида, кутубхоналар ишлаб чиқариш, қўшма ишларини меҳнатдан сўг маданият олади. Улар турли бадиий ҳаваскорлик тўғрисида, кутубхоналарнинг бой китоб фондидан унумли фойдаланмоқдалар.

Кейинги йилларда биз ишлаб чиқаришни ривожлантириш билан бирга меҳнаткашлар турмуш маданиятини оширишга, янги аъёнларнинг ҳаётга сингаришга

ҳам алоҳида эътибор берилган. Аввало айтиш керакки, деҳқончилик ва чорвачилик ривожлантиришдан ҳар йили ўрта ҳисобда 6 миллион сўм даромад қўралишимиз. Бу даромаднинг каттагина қисми қишлоқ маданиятини ривожлантиришга, қўриқчиларга сарфланмоқда.

Утган йили 600 бош қорамолга мулкаланган чорвачилик комплекси, 5-мактаб учун 320 ўринли янги корпус, 14 та турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Бу қўриқчилар қишлоғимизда яшайдиган яна ҳам оқиб юборди. Ҳозир марказий участкамида истирожат қилганлар учун барча шароитлар яратиб берилган. Кўпчилик телефонлаштирилган, газлаштирилган, электрлаштирилган. Энди бошқа участкаларда ҳам бош план асосида янги микрокўчалар қуришмоқда. Уй-жойлар билан бирга спорт иншоотлари, меҳмонхона, ҳаммом, савдо шохчалари қад қўтармоқда.

Ўзгариш ва ривожланишнинг ҳаммаси ҳалол меҳнатдан эканлигини ҳар бир қолхончи яхши билиди. Шунинг учун ҳам ҳаммаишларимиз бутун кенгайди, эртага эса бутундан яхшироқ, унумлироқ меҳнат қилишга иштирокчи бўлишди. Биз илгирлар ташаббусига қўшилиб, СССР Конституцияси йилнингача давлат планини бажаришга аҳд қилганимиз. Яхши ният ҳаммаи бизни олға ундамоқда.

С. ТУРСУНОВ, Коммунист райондаги «Ўзбекистон» колхоз партия комитетининг секретари.

ЗЛОБИН МЕТОДИ АСОСИДА

ПОИТАХТИМИЗнинг энг катта қўрилиш ташкилоти «Гавташкестрой» бинокорлари, монтажчилари, уй-созлари томонидан ҳар йил кўплай уй-жойлар, маданий бинолар ва мажмурий иншоотлар қуриб фойдаланишга топширилмоқда. Қурувчилар йил сайни иш ҳисобини, сифатини, самардорлигини ўстиришга кўп ҳисса қўлади. Бу ишларни эса ўзининг ижобий натижаларини беришди. Тошкент шаҳри қурилиш Бом бонхорасининг

коллективи утган тўрт ойлик планни ҳам муваффақиятли адо этди. Улар 65 миллион 854 минг сўмлик қурилиш ишларини бажаришди. Бу планда белгиланганга 963 минг сўм кўпдир.

Бом бонхорасида меҳнат унумдорлиги кўрсаткичи ҳам бир мунча юқори бўлди. Бунга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобиннинг бригада пурағи методидан бўйича ишлаш, иш вақтидан унумли фойдаланиш, ишлаб чиқаришга илгир иш усуллари ва методларини жорий этиш орқали эришилди. Шу кунларда 210 дан зиёд бригада злобинча усулда ишламоқда. Хўжалик ҳисобини метод асосида ишлаётган коллективлар меҳнат унумдорлигини ўртача 10-15 процентдан ўстиришга эришдилар. Бундан ташқари злобинчилар қурилиш ишларининг муддатларини 300 кунга қисқартиришди.

Н. АБДИЕВ.

ЁШЛАРНИ АТЕИСТИК РУҲДА ТАРБИЯЛАШНИНГ ҲУСУСИЯТЛАРИ

КПСС Марказий Комитети Бом секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев ёшлар тарбияси ҳақида гапириб, шундай деган эди: «Биз инсонийликни шун ҳисда гапирганимизда аввало, ёшларимизни тарбиялашни ўйлашимиз. Бу иш жуда катта умулмартлиги, умумдават ишидир. Аслини олганда, бу иш жамиятимизнинг келгусидаги тараққиёти масаласидир».

Ёшларни коммунист руҳи тарбиялашнинг энг муҳим йўналишларидан бири уларда эскилик саритларига, диний қондиларга нисбатан мурасос бўлиш, илмий-атеистик эътиқодни мустаҳкамлашдан иборат. Ёшларни атеистик руҳда тарбиялашнинг ўзига хос ҳусусиятлари мавжуд. Бу ҳусусиятлар ёшларнинг дин ва атеизмга бўлган муносабатининг характеридан, ҳозирги даврда илмий система ўрнатилган идеологик курашнинг кескинлашган бораётганлигидан келиб чиқади.

Атеистик эътиқодни, диний дунёнашарни инкор этиш, диний урф-одат ва аъёнлардан воз ўтириш қўчилиқ совет ёшларига характерли ҳусусиятлардан ҳисобланади. Мамлакатимизда ўтказилган социологик текшириш ёшларнинг 97 процентидан кўпроги динга ишонмаслигини кўрсатди. Ёшлар ўртасидаги оммавий атеизм мамлакатимизда иқтисодий, сиёсий, маданий соҳалардаги буюқ ўзгаришларнинг, коммунист партия олиб бораган сиёсий-тарбиявий ишнинг самарасидир. Ёшларнинг атеистик қарашлари улар иқтисодий, сиёсий активлигининг ошганлиги, билим даражасининг кўтарилиши, маданий, маънавий соҳаларда қўлга киритилган ютуқлар билан чамбарчас боғланган.

Низомий номи Тошкент давлат педагогика институтининг илмий атеизм, этика, эстетика кафедраси ўқитувчилари томонидан Тошкент областининг баъзи районларида, институт студентларининг бир қисми ўртасида олиб борилган социологик текширишлари шун қўрсатдики, қишлоқ районларидаги ёшларнинг абсолют қўчилиги илмий дини ақидаларига ишонмайдилар. Аммо атеистик пропаганда ишнинг бу муҳим самаралари билан чекланиб қолган ярамайди. Аслини, студентларга лекция ўқитишда илмий диннинг реакция моҳияти, диннинг тарбиявий таълимий миллати озолини қурашнинг гов бўлиши ҳақида тула илмий тушунича берилиши, умуман, ёшлар ўртасида олиб борилаётган атеистик пропаганда ишлари буржуазия пропагандасининг диверсияларига муносиб зарба бериладиган мазмунда олиб борилади диктор.

КПСС XXV съездида таъкидлаб ўтилганидек, марксизм-ленинизмнинг оммавий ўқитиш иштининг энг ривожланишининг ҳозирги босқичида жуда муҳим ҳусусиятларидир. Педагогика институтининг марксизм-ленинизм классиклари асарларини ўқитишда қизиқини ортиб бормоқда. 1978 йилда бўлиб ўтган йилнинг 100 процент ўзлаштирилди. «Азё» ва «Яхши» баҳоларига топширилган қурилишнинг соин утган йилги қишлоқ иштининг сессиясига қараганда 300 га кўпайди. Студентлар, айтишча, юқори курс студентлари орасида илмий атеизмдан реферат, илмий доклад таъкидларининг соин 370 дан ортиб кетди. Студентлар шу докларлар асосида ўз тенгдошлари, бошқа олий ўқув юртилари студентлари ўртасида, педагогика практикаларида юқори синф ўқувчилари билан суҳбатлар, савол-жавоб кечалари ўтказдилар.

Институтимизда илмий касблар факультети муваффақият билан ишлаб келмоқда. Айтмоқ лозимки, студентлар ағалламоқчи бўлган илмий илхоси чида илмий атеизмдан пропаганда бўлиши натижасида ҳам кўпайди. Физика факультетининг 2-курс студентларининг ҳаммаси атеизмдан мутахассис бўлишни истаб

ВETERАН КОРХОНАЛАРИМИЗ

МИРЗАГУЛИСТОН ПОЙДЕВОРИ УЧУН

«Тошкент газначилигига, Хилков станциясиди Қўриқ ер цемент заводи қурилишининг мудири иштирокида... бир миллион сўм ўтказилди».

(В. И. Лениннинг 1918 йил 17 майда имзо чеккан Декретида).

Юз минглаб гектар қўчаларни ям-яшил яшнаган бўстонга айлантирган, қўш учса қаноти, одам юрса оёғи қуядиган қаҳроқ саҳро ўрнида жаннатмакан ўйнавудига келтиришнинг йўриғини қўрсатган бу Декрет Мирзагули Мирзагулиевнинг пойдеворини қўйди.

Асрлар бўйи қаҳраб ётган қўлга сув келтиришнинг ўзи бўлмади. Ум-мунча сувни саҳро андаҳоден ютиб юборади. Бундан ташқари, турли объектлар қуриш керак. Сувни юзлаб қачирим масофага ирофосиз ағлади-ган бетон ариқлар ва қурилишлар учун аваломбор цемент керак, цемент. Қўли ўзлаштиришга мўлжалланган маблагдан ўнча зоҳати 1 миллион сўмин Тўрқистонда биринчи цемент заводи қурилиши учун яратилганда худди шу оғтинга назарда тутилган эди. Фақат шунга эмас, Хилково станциясиди цемент заводи республикамизда дастлабни беш йилликларнинг йилки объектлари — Бўржар ГРЭСи, Тошкент тўқимачилик комбинати, Давларзин суғориш канали, Фаргона ГЭСи, Қувасой цемент заводи ҳам қурилиш ноин — цемент билан таъминланди...

Доҳий В. И. Ленин жуда оғир ва серташвиш шароитда Тўрқистон қўчаларининг истибқолини ақлол қўла олди ва ун ўзлаштириш тўғрисида қайғурди. Халқ Комиссарлари Советининг В. И. Ленин имзо чеккан 1918 йил 17 майдаги Тўрқистонда суғориш ишлари ва бу ишларни ташкил қилиш учун 50 миллион сўм ажратилиши Тўрқистон Декрети шундан далолатидир. Баҳолашчи, бу йилда ёш совет ҳўкуматининг оғир қадам қўйётган эди.

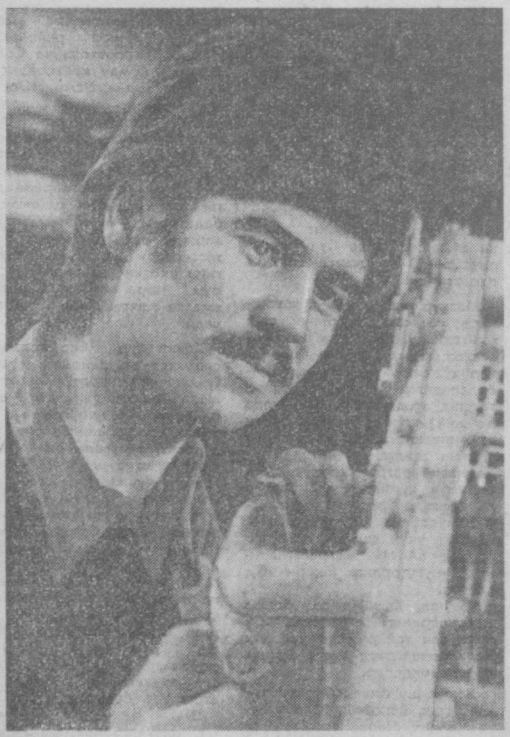
Гражданилар уручининг боғлиғини қурилишнинг маълум муддатга қўчилишга сабаб бўлди. Шундай бўлса, «ишча» давр жинида 1926 йилининг 6-8 июлида Хилковнинг дастлабни тоина цементлари Тўрқистон суғориш тармоқлари қурилишига йўнатилди.

Ўшавдан буён ярим асрдан ортиқ вақт ўтди. Хилково цемент заводи замонавий машина-меҳанамлар билан қурулган, кўп тармоқли ушлан, қураган қурилиш материаллари саноати корхонасига айланди.

Утган 53 йилга яқин давр ичида комбинат маҳсулот ишлаб чиқариши 30 баробар кўпайди. Дастлабни йилга йилга 25 минг тонна цемент таъйинланган бўлса, ҳозирга келиб бу ракам 810 минг тоннани ташкил этмоқда. Шу билан бирга маҳсулот сифати анча яхшиланди. Корхонанинг «500» маркали цементи давлат Сифат белгисини олган. Ҳозир цементдан ташқари асбонмент кўчурлари, шифер, оҳан каби маҳсулотлар ҳам мамлакатимиз қурилишларида етказиб беришмоқда.

Бундай ўсиш-ўлағишга бутун коллективнинг фидокорона меҳнати, комбинат партия, касаб союзи ва комсомол ташкилотларининг

Х. ОЛИМЖОНОВ, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг махсус муҳбири.

Суратда: «Компрессор» заводининг илгир йиғувчи слесари Хайдар Асламов. У қулик тошхирларини бир ярим—икки баравага етказиб бажаришди. И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ЯХШИ ТАШАББУС

«Медицинская газета»да Ульяхов номидаги Қўйишев медицина институтининг студентларининг «Брач чекими мумкин эмас» деган ақойиб ташаббуси эълон қилинди. Бўлажак шифокорлар СССРдаги бешта медицина институтига ана шундай даъват билан чиққан эдилар.

Бу муносабат билан Меҳнат Қизил Байроқ ордени Тошкент Медицина институтининг студентлари ҳам ақиядан танишиб чиқишди. Санитария-гигиена факультети студентлари орасида шу

мавзуда суҳбатлар ўтказилди. Тажрибали ўқитувчи М. Мавлонов чекимнинг зарарли оқибатлари ҳақида, касп-шандаланишнинг нафас олиш йўллари, юракнинг ишлаши, нозир системаси салбий таъсири тўғрисида гапириб берди.

Шундан кейин группа студентларидан бир неча киши суҳба чикчи, қўйишевлик бўлажак шифокорлар ниядан боришга аҳд қилдилар.

С. АҲМЕДОВ.

Биз курс студентлар орасида катта қизиқини уйғотмоқда. Семинар машғулотлари яхши тайёргарлик қўриган ҳолда ўтилади, қизини мунозаралар, тортишувлар бўлади. Ҳамма фанларга қараганда илмий атеизм бўйича лекция ва семинарларда кўпроқ савол тушади. Шунга назарда тутиб, институтимиз ётоқхоналарида партокм, ректорат, деканат ва кафедраларнинг тарбиявий иш плани асосида илмий атеизм бўйича программада қўрсатилган темалар, масалалар бўйича ҳам лекция ва суҳбатлар, мунозаралар уюштирилди. Институтимизда таълим олаётган студентларнинг 75 проценти узоқ районлардан келган. Ётоқхона ва ҳусусий квартираларда турадиган студентлар орасида иш олиб борадиган шу аҳвол ҳисобга олинади.

Ёшлар ўртасида атеистик тарбиянинг формаси хилма-хил. Улардан самарали фойдаланиш мақсада комсомол ташкилотларнинг ушқонлигига, қишлоқ ишчиларининг ҳар тарафлама тайёргарлигига боғлиқ. Аммо кўп жойларда ана шундай ташкилотчилик ва маҳорат еттишмайди. Ёшларимиз, айниқса, қизлар ўртасида динга ишонувчиларнинг соин ози эмас. Бу ҳақда Ўзбекистон комсомолнинг XXI съездида махсус таъкидланиб ўтилди. Ўзбекистон комсомол Марказий

ДАРАҒА

Суратда: Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бirlашмасининг илгор ишчиси Раниса Байбекова. У айни кунларда 1979 йил ҳисобига меҳнат қилляпти.

ЗАРБДОР

МЕҲНАТ

БАХТАСИДА

Ҳатиря Жўмаева пойтахтдаги «Учун» галастериа фирмасининг илгор назоратчиси. У ҳар кун 75 минг метр лентани назоратдан ўтказаяди.

А. Тўраев фотолари.

Биз автобусда борамиз. Бекатларнинг бирида кўрсаткич билан бизга ҳамаюғ бўлади. Ўрта бўли, елкаси кенг, бошида кўзон дўппи, ағинда яттак, мўшгуч соқолли бу қария билимдон деҳқонга ўхшайди.

Янглишмаган эканмиз. Аста-секин бошланган савол-жавоб ажойиб турунганга айланиб кетди.

— Ота-бобом ерга меҳр қўйиб, ердан териб олган ризини эл билан баҳам кўрган деҳқонлардан. Шу дег отам йўлини тутиб чакки бўлмадим, оилам пир-бадалат, узим—кимсан Хўжа буваман. Мени қишлоғимдаги-лар сийлаш шу ном билан қаҳришадилар.

Авал деҳқончилик қилдим. Партия, ҳукуматимиз сўзига «дабай», дедим. Қашқадарёда ер оқдим. Хўжа бувадан ёдгор бўлсин, деб боз қилдим. Сабзавот, полза экиб, чўлиқлар дастурхонига тўқдим. Шогирдларимни ўрғимга қолдириб, киндик қоним тўқилган Қорасув қишлоғига қайтдим. Ўшандан бун Абураҳимнинг бригадасида ишлаяман.

Гапнинг рости, пенсионер номини олгандан кейин уйда сабр-тоқат қилиб ўтиролмадим. Яна ўзимни далага урмоқчи бўлдим. Бир кун далага чиқмасам, носовоғини йўқотган наҳашдай гаранг бўлиб, ҳечқанда сиймай юрарман. Уминдан бирака топув бригадир кўп яшайди. Ўзи шу қорасувлик, маҳалладаш. «Хой, Хўжабува, сиз кўп билан ўган олмасиз, учма-мунча далага аралашиб турунг, уйда зеркиб қоласиз. Биз сизни сира ҳам уринтирмаймиз. Ёшларга боз бўлиб юрсангиз кифой. Инчакейин, улар ҳазил-хўшул гапларини соғиниб қолдингиз», — деди. Яхши топиб гапирди, деб шунини айтди-да. Бригадирнинг сўзи билан далага чиқиб кетдим. Куч-қувватим жойида, ҳамоно ўша ёшларга ўртоқ — Хўжабуваман, — қария ҳоҳлаб қулди.

— Бригадир ким?

— Тунов йили ўртоқ Брежневнинг шахсан ўзидан кўтув хатини олган Абураҳим Шерматовнинг эшитган бўлсангиз керак?.. Ҳа, балли, худди ўша азамат, бизнинг бригадиримиз бўлади. Ўн икки фарзандини отаси. Абди Фотима — Қажрамон она, далада ишлайди. Ўғил-қизларининг олди ишлич, кенжалари ўқувчи. Абураҳим уч умрини яшаётган одам. Унинг ҳасти хотирамга биттирилган китоб, десам ишонаверинг.

— Хўжабува, шу китобдан эшитсан бўладими?

— Ҳали Қорасув бекатига анча йўл бор. Майли, айтсам айтқолай. Абураҳим — раҳматлик Шерматовнинг ўғли. Шерматов

полвон ерга меҳр қўйган, айтган ҳосилини йиғиб олган, диктолда билимдон деҳқон ўтган. Абураҳим ота йўлидан борди. Отаси шу сўзларни унга такрор ўқитарди: «Ер — ҳазина, ҳазина бўлганда ҳам беминнат ҳазина. Тирик жон бори, ҳаммасини боқайди, аммо миннат қилмайди. Одам боласи дунё аралганда лан буюв ерин тарк қилиб кун кўрганни эшитмаганман. Ризқ-рўзимиз фақат ерда, демак, ерни сев, одамларга дилнаш, меҳрибон бўлиш ўрган. Сен шу сўзларимни юрагингга тўғиб, қўлингга кетмон тутсанг, мен ораулаган мартабали деҳқон бўласан, ўғлим! Шунда сен эл бир умр нафтида тутасан».

Абураҳим тенгқурлари билан тоғдан шомгача далада бўлиб, деҳқончиликнинг берди-кедасини анча тушуни қолган пайтда ишчи тўғиб таттишга тўғри келди — гермон уруши бошлангил қолди. Кўпнинг бошига тунган иш, Абураҳим ҳам четда қолмади.

режага солгунча тиним бўлмади. Улар билан самимий, кези келганда эса жиддий гаплашди. Оғирнинг устидан, енигининг остидан елиб-югуриб юрчиш баъзи учарлар билан алоҳида кўч-бўлашиб олишга тўғри келди...

...Э, бу гапларга анча бўлади, ўғилларим, қанча баҳор сувларини оқиб ўтди. Бу орада бригада ёшлар ҳисобига кўчайди. Аммо ўша тартиб, ўша интизом ҳамон ҳукмрон. Ёшлар бу бригадада ўтиб ишлагани ҳавас қилишди.

Абураҳим эса ҳасислик қилмайди. Ёнг қобил, уйда-бурон шогирдларини Хўжа-лидаги қолор бригадаларга ўқитиш қилади. Аъзам Азизов шундай ёшлардан бири. Катталар изидан оғинмай келатган аял билан бригадир фахрланиб қўяди. Булар янги куч, янги умид, дейди у. Уларга тўғри йўл, тўғри йўл бўлиш биз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Ҳа, биз ортимизда тўғри из қолдиришимиз керак, токи ёшлар

латимизнинг янги Асосий Қонуни эълон бўлди-ку... — СССРнинг янги Конституцияси.

— Ҳа, балли. Мана янгида республикамиз Асосий Қонуни ҳам эълон қилинди. Ҳозир ҳаммамиз фикри-аниқри шунда. Тунов кун тушлик пайтда хат-саводли ёшларимиз галма-галдан овоз чиқариб ўқиб беришди. Мен ҳам обдон тингладим. У ерда айтган гапларини инқилобдан кейин қулоқ билан эшитиб эмас, кўз билан кўриб келямиз. Тан бериш керак. Бундай одил ҳукуматини ер юзи кўрмаган.

Янги қонун деҳқонларнинг кайфиятини кўтарди.

Пайтдан фойдаланиб, Абураҳим дилига тутиб юрган гапларини кўпчилик ўртасига ташлади.

— Партия ва ҳукуматимиз тўқин-сочин ҳаётимизни Қонулар асосида муҳофаза қилаётган экан, биз ҳам қараб турмай, меҳнатимизни аямаслигимиз керак. Ўтган йилги кўрсаткичларни бу йилга маржа қилиб олмас бўлмас. Режани каттароқ олиш бизнинг бурчимиз. Сабзавот экинлари ҳосилдорлигини 350 центнердан, картошкани эса 150 центнердан белгилаб, социалистик мажбуриятимизни расмийлаштириб қўйсан, нима дейсизлар? Ахир, бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар бор. Ишга биров зўр берсак бўлган.

Бунинг қарангки, бригадирнинг сўзи билан ҳамма бир овоздан янги мажбуриятни маъқуллади. Ҳар йили ҳам шундай. Бригадирга ишонилмади. Чунки, унинг санамаскиз демаслигини, бир ишга қўл етмаси, унга кўл урмаслигини кўпдан бери синаб келишляпти.

...Ана шунча гаплар, ўғилларим. Энди менга уэр, шу бекатда қоламан, — деди Хўжабува ҳикоясини тугалламай. — Ўша Шерматов бригадасидан янги ший-понда бўламан, келинлар. Даладаримизнинг бутунини кўри, файзи бўлакча. Теварақ-атрофда гурираб турган ям-шил нав-ниҳолларнинг иссиқ қўлларига лава. Экинларинг айтмайсизки. Деҳқоннинг тилагидек беғубор, сев-ҳосил. Албатта, келинлар. Ёр шийла чой устида мароқ билан яна сўхбатлашамиз.

Ота билан мамнун хайр-лашди.

Х. УМАРОВ,
Б. САЎДЛАЕВ,
Калинин районидаги «Қорасув» совхоз.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИМИЗ КОМАНДИРЛАРИ

Урушдан орден-медаллар билан қайтган Абураҳим ишчи бригадирликдан бошлади.

— Нимасини айтгай, ука, — деди хўжалик бошлиғи бир кун Абураҳимга идо-рада сўхбатлашиб ўтирганда. — уруш оқолакиси биз ёшларга ҳам учиб келган. Агар иродамиз мустаҳкам бўлмаганда бизни таоман майиб қилиб сафдан чиқариши турган гап эди. Хўжалигимизнинг «жароҳатланган» тармоғини имконимиз борича тузатишга уриндик, энди сен ва сенга ўхшаган олов кўрган кадрларимиз билан бутунлай янгитдан қурмоғимиз шарт.

Бошлиқнинг гапидан катта маъно сезган бригадир ўйга чулғаниб идоралдан чиқди. Ўзича фикр қилиб борарди. «Демак, қолхон қувватга киргизиб — асосий вазифани ўшга, ишчи нимадан бошлаш бўлганда сизнинг кўриш керакми? Ёрнинг қуввати қай даражада? Одамларнинг нафратини-чи?». Дейлик, ерни тўғрилаб олдик, техника мал-саласи-чи? Мейнама, бу энг муҳими, Ахир улар хўжалиқнинг юрағи. Шундай экан, уларнинг юрағига қўл солиб, кўнглини топиб, йўлга солиш керак. Ҳа, калаванинг учти шу ерда».

Бригададаги одамларини

шу кизи босиб ўтиб муддаога етсин!

«Коммунистик партия-мизнинг жаҳонда тинчликни мустаҳкамлаш. Совет кишиларининг турмуш фаровонлигини юксалтириш йўлидаги қизгин фаолияти Улуғ Ватан уруши патнашчиси. Ҳозир эса қишлоқ хўжалигининг даргаси бўлган сиз учун айниқса яқин ва қадрлидир.

Абураҳим Шерматович, сизга, бригадиримизнинг барча аъзоларига чин қалбдан сиҳат-саломатлик, унинг беиш йиллик юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини бажаришда улкан ютуқлар тилаймиз.

Хурмат билан
Л. БРЕЖНЕВ».

Бу мисралар Ватанинг қўша-қўша мукофотларини олишга сазовор бўлатган бригадиримиз тутган йўлнинг обастимиздаги, қолаверса, республикадаги минг-лаб сазоворларга ҳам ибрат бўлатганлигини тасдиқли. Кремдан келган хатдан ҳамон кўрсаткич, қай-бик яхши бўлгандан кейин шунча юрмушлариди. Инқилоб тўғрисида баён қилинган ҳосил баракли бўлиб, мўлжалдан ҳам оқиб кетди.

Аммо, ишнинг кетишига қараганда ўтган йилги ютуқлар бу йилгисига олдига ҳеч нарсаси бўлмади қолдирганга ўхшайди. Қузада дав-

Дунё овози

чет эл хабарлари

НЬЮ-ЙОРК, 6 июнь. (ТАСС). Бюкларга қўшилмаган мамлакатларнинг катта бир гуруҳи БМТ Бош ассамблеясининг махсус сессияси муҳофазасига Исроилнинг ҳарбий потенциалини кучайтириш бўйича қарор қилишга қарши бўлиб, уларнинг сўзи оғайиллигини янги далаиллар пайдо бўлганлигидан жўла ташвишланиётганлигини изҳор этуви резолюция лойиҳаси тақдим этиди.

Исроил қурол-яроғларини кўпайтириётганлиги халқаро тинчлик ва хавфсизликка таҳлика солади ва Исроил

ХАЛҚАРО ТИНЧЛИККА ТАҲЛИКА

БМТ Бош ассамблеяси резолюцияларини ўқариш билан оёқ ости қилаётганлигини ва ўқизаётганлигини, оккупация ва Фаластинлик араб халқи аж-размаси ҳуқуқларини инкор қилиш сўбатининг натижа-сидир, деб таъкидлашди резолюцияда. Хўжатда хавфсизлик кенгаши бўлган АҚШ Исроилга кенг миқ-сда замонавий қурол бериб турганлиги, шу тариқа эко-пансия ва ҳарбий оккупа-

ция сиёсатини ўқизаётганлиги Исроилнинг ўқизаётганлиги рағбатлантириётганлиги хусусида бевозтали изҳор этилган.

Қўшилмаган Давлатлар барча мамлакатларнинг, шу жумладан АҚШнинг халқ-аро тинчлик ва хавфсизлик-на ана шу таҳликали хавф-нинг олдини олиш учун БМТ Уставига мувофиқ халқаро миқсда самарали ҳаракат-лар ҳамкорлик қилишлари-ни талаб этадилар.

ХЕЛЬСИНКИ шаҳридаги марказий кўрғазма комплексда СССР Миллий кўрғазмаси очилди. Кўрғазма СССР ва Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган Шартноманинг 30 йиллигига бағишланган.

ЗАИР: ЯНГИ МУСТАМЛАКАЧИЛИК ЎЗ ҲАРАКАТИНИ КУЧАЙТИРИБ ЮВОРДИ

АҚШ «орқа томонини мустаҳкамлаш» баҳонаси билан аслида НАТО мамлакатларининг Заирдаги ҳарбий операциялари бошчилик қилмоқда, бу мамлакатнинг ички ишларига тобора кенг қўлдан ерлашмоқда. Пентагон вакили Американинг ҳарбий-транспорт самолётларида чет эл қўшин-ларини Заирга етказиб бериш-да АҚШ учувчилари ва ҳуруқ-ликдаги хизмат мутахассисла-ридан 600 дан анча ишчи қат-наштарларини тан олди.

Америка қурол-яроғлари билан таъминланган Марокаш солдатлари Заирга келиб ту-рибди. Улар жазо кучлари сус-тавига қўшилди. Рейтер агент-лигининг хабар беришича, президент Мобуту Заирнинг ҳарбий хизматчиларига ишон-май, ўзининг шахсий қўриқчи-лари вазифасини ҳам маро-кешиқлар зиммасига юкла-ган. Марокашликлардан таш-қари, Сенегал ва Габон ҳар-бий қўшинларини Заирга ке-лиши кутилмоқда. Буларни За-ирга олиб бориш учун Аме-

риканинг ҳарбий-транспорт са-моётлари бу ерга келди.

Хали ақидасига Парижда гарб давлатларининг кенгаши бўлиб ўтди. АҚШ бошчилиги-даги НАТО мамлакатлари ана шу кенгаш қарорини асосида Заир ишларига ерлашши до-ирасини кенгайтиришмоқда. НАТО блоки кенгашининг ақи-да Вашингтонда ўтказилган сессиясидан кейин гарбинг Африка қитъасига нисбатан узок муддатда мувокалланган планларини ишлаб чиқиш учун АҚШнинг қаттиқ таъбири билан Париж кенгаши қақирди. АҚШ президенти ва Франция президенти бу кенгашда «Афри-кадаги аҳолининг муҳофиза-ти» бўйича раёналлар энди-ликда аналга еширила бош-ланганлиги кўриб турибди.

Дастлабки пайтларда Па-риж кенгашининг қақирлиши-дан мақсад Африка давлатла-рининг иқтисодий ривожлани-ши билан боғлиқ бўлган маса-лаларни кўриб чиқишдан ибор-ат, деб даъво қилинди. Аммо бундай даъволар Қўша Шта-тларнинг ўзи раҳбарлик қил-

аган ҳарбий блокдан аввало Африкада монополияларнинг манфаатларини қўриқлаш учун кенг қўлдан фойдаланиши-ни илтифат қилишнинг чин и-ятларини ниқоблашдан бошқа бир нарсаси эмас эди. Империа-листлар ўз таъсирини кучай-тириш учун Заирни ана бўлиб олишга киришдилар.

Шу мақсадда жангарли-қисмлардан ҳам фойдаланил-моқда. АҚШ бу қисмларни НАТО блоки билан маҳкам ҳамкорлик қилётган Африка-даги бир қанча мамлакатлар-дан юбориб турибди. Танза-нида чиқадиган «Дейли Ньюс» газетасининг таъкидлаб ўтиш-и-ча, империалистлар Африка мамлакатларини жангарли от-рақларнинг ёрдами билан Африка қитъасидаги бир қан-ча раёналларда ўз ҳукмронли-гини сақлаб қолш учун ўрин-моқдалар. Гарбинг неча мил-лионлаб қалпал маблаглари тўпланган Шабана ша «Афри-ка мамлакатларида куч-ларини синая кўриш учун по-лигон бўлиб қолди.

БУНЁДКОРЛАР ҲИММАТИ

«Оққўрғон» совхозини посёл-калари йилдан йилга ўзгалла-шиб, обод бўлиб бормоқда. Бу ерда янги-янги турар жойлар, маъмурий бинолар, маданий-маиший муассасалар қуриляпти. Ўзининг беиш йиллигини ўтган икки йили-да қатор ишчи қаватли дала шийпоилари, қолхоз бўлим-ларининг маъмурий идорал-лари қад кўтарди. 3730 квад-рат метр сатҳли уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Уларда ўнлаб пахтакор оилалари ҳовли тўйлари ўт-каздилар.

Буларнинг ҳаммаси қиш-лоқ бинокорларининг Ҳимма-ти медаларидир. Улар ўтган икки йилда катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишди. Ҳаммаси бўлиб 1830 минг сўмлик қурилиш-монтаж иш-лари бажарилиди. Бу планда-гидан 635 минг сўмлик қўй-дир. Совхоз қурилиш уаст-касининг қўли қўл бунёкор-лари ўн икки беиш йилнинг иш-чилиги йилда зарбдор меҳ-нат қилишляпти. Улар йил-лик планни СССР Конститу-цияси кўнгида бажариш мажбуриятини олишган. Ана

шу ваъданинг тўла улдаси-ни қилиш учун муассабанга кун сайин аяқ олдиришляпти. Шунинг учун ҳам биринчи квартал натижалари анча са-марали бўлди. Пландан 80 минг сўмлик ўрнига 100 минг сўмлик қурилиш-мон-таж ишлари бажарилиди. Би-нокорлар апрель ойи топиш-ригидан ҳам барвақт адо эт-дилар.

Уастка бинокорлари шу кунларда қатор объектлар қурилишини жадал олиб бо-ришляпти. Совхознинг 5-бўли-мидаги Бўднийи номли маи-

табда 160 ўқувчи ўқийдиган қўшмама сифф хоналари, 4-бўлимдаги М. Горький но-мида мактаб ўқувчилари учун эс-порт зали, қатор уй-жой-лар, чорвачилик базасида қўшмама бинолар, янги дала шийпоиларини барпо этиш-ляпти. Булардан ташқари, кенг ҳажмда ободонлаштириш иш-ларини амалга оширмоқда-лар.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ҚОВУЛ. Афғонистон Демократик Республикаси ҳуку-матининг асосий вазифа-ларидан бири саводсизликни қириш курашдир. — деди республика маориф министри Д. Панжшири.

Министр ҳукумат ўқиза-ётган тадбирларни бутун аф-ғонистон аҳолиси тўла-тўқис қўллаб - қувватлаётганлиги-ни айтди. Мамлакатда янги мактаблар қуриш ва эскила-рини реконструкция қилиш учун маблаг тўлаш аяқ олди-риб юборилди. 1978 — 1979 йилларнинг ўзидagina шу маблагларга 62 та янги мактаб қурилади, маъжуд юзтаси кенгайтирилди.

КОЛУМБИЯНИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

БОГОТА, 6 июнь. (ТАСС). Овозларини ҳисобланган тақ-дирларга кўра, либерал партия номзоди — Сесар Турбай Аяла яқинда кунин Ко-лумбияда бўлиб ўтган пре-зидент сайловда ҳақиқий ғалаба қозонган. Унинг но-мзоди 2,2 миллиондан кўпроқ овоз берилган. Дав-лат бошлиғи лавозими учун курашдаги унинг асосий ра-қиб — консерватор Бели-сарно Бетанкур сал кам юз минг овозни кам олган.

Сайловда оппозициянинг миллий иттифоди номзоди Х. Сесар Перинининг қат-

наштанлигини маҳаллий ку-затувчилар мамлакат сўл қисмларини муҳим муваф-фақият деб баҳоламоқда-лар. Коммунистлар шу иттифоқнинг ўзгадирлар. Унинг номзоди учун 88 мингта янги овоз берилди. Колумбиянинг янги пре-зиденти шу йил 7 август ку-ни лавозимини баъра бош-лайди. Хулио Сесар Турбай Аяла ҳукуматда кўп мар-таба муҳим лавозимларни эгаллаган. 1958 йилдан 1961 йилгача ташқи ишлар министри бўлган. 1967 йил-да республиканинг вице-президенти бўлиб сайланган.

ОДАМ ВА ТАБИАТ

БОНН. Гарбий Германия-лик ориентологлар қўшларни муҳофаза қилиш немис со-юзин (ГФР) билан биргалика-да одамнинг алоҳида муҳофа-зига муҳтож: «1978 йил пар-рандасини сайладилар. Тур-на шундай куш бўлди. Гар-бий Германиянинг бутун тер-

риториясида атиги 16 жуфт турна борлиги ҳисоблаб чи-қилган. Ҳозир шу йилга иш-лаб чиқилган махсус про-грамма бўйича «Қизил даф-тар»га ёзилган шу парранда-ни муҳофаза қилиш кучай-тирилади. (ТАСС).

ИТАЛИЯ полицияси Рим шаҳри яқинида мақфий та-ш-килотлардан бирининг яқини қурол-яроғ олиб олишди. Бу ерда жуда кўп миқдорда етмонет, пулсакет ва бошқа кил қурол-яроғлар, портловчи моддалар сақланиб қолган.

Комитетининг сьездга ҳисо-ботида айтилгандек, комсо-мол комитетлари ешларнинг бир қисмини ҳамон диний ахлоқ таъсирда қолиб ке-лаётганлиги билан муроса қилмасликларни лозим. Тўй-лар ва кишининг нээат-наф-сини топпидиган одатлар, ортиқча чинимлар, диний удумлар билан ўзгачилик-моқ-даки, бунга асло тоқат қи-либ турмаслигини керак. Тўй ва бошқа маросимларни ўқизаётган ёшлар ташиқло-тиш кўрсатишмайди, маро-сим ва тўйларини ташиқчи-лиш, бошқариш ва ўқиза-ёт-шини билмайдилар. Шундай экан, тўйларини бошқари-ган ёш ташиқлотчиларини тарбиялаш керак. Тўйлар, маросимлар, урф-одатлар ешларни атеистик руҳда тар-биялаш воситаларидан би-рига айланиши лозим.

Шундай бир воқеанинг гувоҳи бўламиз. Институ-ция индустриал-педаго-гика факультетининг охири-ги курсида ўқитган Тоҳира исмли қиз атеизмдан лекция ва семинарларга фаол қат-нашиб юрди. лекин, нитиҳон вақтида... «қонқарли» баҳо олди. Экзаменаторнинг «қўн Тоҳира бармоғидаги ниқоҳ узугига тушди. Тўйни янги-ча ўқизаётганлар деб сў-раб қолди. Бу сўхбатни эши-тиб турган гуруҳа староста-си Тоҳиранинг жасорати тўғрисида сўзлаб берди. Ҳар икки томоннинг оқсо-қоллари ниқоҳ ўқитиш тўй маросимини эскича бўлиши-

САҲНАДА — ЗАМОНДОШИМИЗ

Янгида Муҳимийи номида-ги ўзбек давлат музикали драма театрида драматург Х. Муҳаммадининг «Тошкент-нинг нозанин маликаси» номли музикали драмеси то-мошабинлар ҳўжмга ҳавола қилинди.

Спектаклда замонавий ёш-ларнинг ахлоқи, моллараст, шахсиятлараст оналарнинг, шунингдек фарзанд тарбия-сига етарли эътибор берма-ган оталар фожияси очиб ташланган...

Мунаввар исмли қиз се-вгилисини сафарга қузатиб уйга қайтганда, бозори-ларда дўк келди. Улар қиз-чи маҳинида ўқизиб, шаҳ-қар чекасида қора шийлар-чи амалга оширмоқчи бўла-дилар. Тасодифан воқеадан хабар топанг кекса музалим уларга халқит беради. На-тингда у безорилар томони-дан қалтакланди, касалхона-га тушди, қиз эса қочиб қутулади.

Воқеа давомида маъ-лум бўладиган, Мунавварни бахтсиз қилмоқчи бўлган Мардоннинг отаси-прокурор экан. Аммо у иш билан банд бўлиб, бола тар-биясига етарли эътибор бер-маган. Ёнигилан, тангик она иштироқидан ўғил эса эгри йўлга қиради.

Воқеа содир бўлгандан кейин ҳам, Мардон отаси-нинг мансабига ишониб, ўзи-

нинг сурбетларча тутди, бу ҳол айниқса тергов саҳнаси-да Мардоннинг терговчи би-лан муомаласи, ўғлини ҳи-мо қилишга аҳд қилган онанинг шаллақилиги, му-ҳитни ўзгартириб юборди. Аммо прокурорнинг ўз фар-занди ҳиёмасидан воз ке-чи-ши ва уни суд ҳўжмига ҳа-вола қилиш спектаклга дра-матик руҳ бағишляпти. Пи-ровардида, безорилар қама-лади.

С. УТАНОВ,
философия фанлари кан-дидати, доцент.

Мунаввар исмли қиз се-вгилисини сафарга қузатиб уйга қайтганда, бозори-ларда дўк келди. Улар қиз-чи маҳинида ўқизиб, шаҳ-қар чекасида қора шийлар-чи амалга оширмоқчи бўла-дилар. Тасодифан воқеадан хабар топанг кекса музалим уларга халқит беради. На-тингда у безорилар томони-дан қалтакланди, касалхона-га тушди, қиз эса қочиб қутулади.

Воқеа давомида маъ-лум бўладиган, Мунавварни бахтсиз қилмоқчи бўлган Мардоннинг отаси-прокурор экан. Аммо у иш билан банд бўлиб, бола тар-биясига етарли эътибор бер-маган. Ёнигилан, тангик она иштироқидан ўғил эса эгри йўлга қиради.

Воқеа содир бўлгандан кейин ҳам, Мардон отаси-нинг мансабига ишониб, ўзи-

нинг сурбетларча тутди, бу ҳол айниқса тергов саҳнаси-да Мардоннинг терговчи би-лан муомаласи, ўғлини ҳи-мо қилишга аҳд қилган онанинг шаллақилиги, му-ҳитни ўзгартириб юборди. Аммо прокурорнинг ўз фар-занди ҳиёмасидан воз ке-чи-ши ва уни суд ҳўжмига ҳа-вола қилиш спектаклга дра-матик руҳ бағишляпти. Пи-ровардида, безорилар қама-лади.

Спектакль томошабна то-мошадан иқик кўтиб олинди. Дарҳақиқат, у ешларимиз-нинг дилида туғен уриб тур-ган хис-ҳаёқонларни ҳақида ҳўжма қилиди.

Аммо, бизнинг назарин-мизда, спектаклнинг ҳали ишлангани лозим бўлган, та-қомилга етмаган анча жой-лар бор. Ҳўмладан, воқеа бошлангани драматизмга боз бирок ундан к е й и-ги эпизодларда темпа-ритми бир мунча сусайиб кетади. Айниқса, аэропорт саҳнаси-нида кейинги берилган қури-нишда илдий тўғнашув, ха-рактерли бир воқеа қўзга ташланилмайди. Гап нисон тақ-дир устида бораётганига қарамай тергов саҳнаси ҳам алтарли ҳаёқонли қишма-ган. Бундай жузъий қамчи-лиқлар спектакль давоминд томошабинга сезилиб тура-ди.

Юқорида тилга оли-нган жузъий қамчилик-лардан қатъий назар, «Тошкентнинг нозанин ма-ликаси» муҳим тарбиявий аҳамиятга эга бўлиб томо-шабинлар ундан мамнун бўлишларига ишончига ко-мил.

Т. ИСМОИЛОВА.

САНЪАТИМИЗ ГУНЧАЛАРИ

Зангори экан қаршисда ўтирибсиз, маъна қилиб «Қизлар давраси» деган кўрсатувни томоша қилишсиз. Қирғизлар гаплар айрилиб, газаллар ўқибди. Инқилоб назбат қўшишга борилди. Даврага ўзининг ширин, ёнчил, жарангдор овози билан хонанда қиз кириб келди. У ўзи атайётган кўшиқ мазмунига бутун вужуд билан берилиб, эркин оҳангда иқро этапти.

Тўлқинлар, эй кўнгил, навқирон ёшлар,
Чайқал баҳор чоғи
Партия кўбони
Юксал тағни, юксал,
Фазолар мисол.

Ана шундай қўйилган вақтда, кўшиқ шундай оҳанг, одамни сеҳрлаб қўяди. Юрагингизга шодон парза солиб, айна панда ором бахш этади. Бундай ақолиб, мўжиза-кор кўшиқни иқро этаётган хонанда ўтган йилги «Қўйилган ёш хонандалар» конкурсининг галлбаси Дилором Сопповадир.

Дилором Бекобод районининг «Зафар» посёлоксидан. У шу ердаги Пушкин номида 2-ўрта мактабни битирган. Умидли хонанданинг завоқли овозини биринчи бўлиб мактабдошлари, мураббийлари тингашди. Дилоромнинг айтишича, яқин ўзган ва жиро этган кўшиқни, ҳурматли

оналаримизга аталган «Мен боланман» деган кўшиқ бўлди.

Санъатга бўлган муҳаббат Дилоромни Тошкент Маданият институтига етказди. Ҳозир институтнинг 2-курсидан тахсил олаётди. Санъат сирларини яна ҳам чуқурроқ ўрганаётди. Келажикда интилаётди. СССР халқ артистлари Халма Носирова, Тамираҳоним, республикада хизмат кўрсатган артистлар Мухаббат Шамаева, Ҳабиба Охунзодалар нздан бормоқда. Уларнинг кўшиқларини қўйлаб, ёнча янги-янги кўшиқлар қўймоқда. Ҳозир «Тоғ оласи», «Қизлар», «Сирдош этиб», «Булбул нозид», «Турсуноя бўлай дейман» ва

бошқа бир қанча кўшиқларини муваффақият билан иқро этиб санъатсаварларни дамун қилди.

Дилоромнинг репертуаридаги кўп кўшиқларнинг бастакори Махмуржон Шокировадир. У қизнинг ширал овозини назарда тутиб, унга ёндашган шеър топади, кўй басталаб шогирдига берилади. Композиторнинг эътибори Дилоромга қанот бахш этмоқда.

Кўнгилларга ором ҳада қилувчи овозини яна ҳам жангарласин, Дилором. Бахтли давронимизни, ёшлик ва муҳаббатни, овоз мейхонини тарафларини эътибор.

Ф. МУХАММАДЖОНОВ.

Суратда: Дилором Соппова дугонаси «Қўйилган ёш хонандалар» конкурсининг лауреати Сайёра Назирова (чапда) билан бирга.

РЕКЛАМА

Эълонлар

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

МОСКВА МУЗ УСТИДА ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

(2 бўлимдан иборат катта программа)
БҲТҲНИНГ ЯНГИ ЦИРК АСАРЛАРИ КҲРИНИНГ ДИПЛОМАТИ ВЛАДИМИР МИНКИН РАҲБАРЛИГИДАГИ ЯНГИ АТТРАКЦИОН «ЭКВИЛИБРИСТЛАР»

Программада: халқаро классдаги СССР спорт мастери Владимир СОШИН иштирокида.
«МУЗ УСТИДА ХОККЕЙЧИ АНИҚЛАР»
ВА «БЕСЕДЫ ПЯТАЧОК» МАСҲАРАБОЗЛАР ГРУППАСИ

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари 12.00, 16.00, 19.30 да бошланади. Коллектив бўлиб келиш учун залоналар қабул қилинади. 44-35-84, 44-35-91 телефонлари орқали ҳам залоналар қабул қилинади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети хунар-техника таълими Давлат комитети
ЛЕНИН, ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ВА МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. П. ЧАЛОВНОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ
2-АВИАЦИЯ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Спорт

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

Аргентинада давом этаётган футбол бўйича жаҳон чемпионатида яна шов-шувга сабаб бўладиган воқеалар содир бўлмоқда. Германия Федератив Республикаси футболчилари Мексика командасини 6:0 ҳисобида ютиб, ҳозирча рекорд натижа кўрсатишган бўлса, Шотландия терма командаси ўзининг Жонстон чемпионати нисомидида қатъий маълумот билан қўйди. Доинига учраган бу футболчи умр бўйи дисквалификация қилинди. Шундай қилиб, Шотландия командасининг чап қанот ҳужумчиси мамлакат терма командаси сафидан қатъийан ҳужуддан маҳрум бўлиб, унга қараб йўл олди.

Венгрия терма командаси Италия футболчиларидан 1:3 ҳисобида енгилшти, мушкул аҳволда қолди. Улар бу мағлубиятдан сўнг финалга йўлланма ололмади. Италия оқин-оқин бўлиб қолди. Полша футболчилари эса Тунис командасидан 1:0 ҳисобида енгил. ГФР футболчилари билан ўтказилган очко тўлаб гуруҳда пешқадамлик қилишмоқда.

ИККИНЧИ ЭШЕЛОНДА

СССР чемпионатининг иккинчи лигаси бешинчи зонасида қатнашаётган командалар навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Буларда қўйилган натижалар қайд этилди: «Амурда» — «Пхав» — 1:0, «Хоразм» — «Металлург» (Чимкент) — 2:0, «Хева» — «Зарафшон» — 1:1, «Автомобилист» — «Спартак» — 3:2, «Динамо» — «Олга» — 0:2, «Строитель» — «Шахтёр» — 1:0, «Сигнал» — «Хўжанд» — 3:1, «Металлург» (Магнитогорск) — «Текстильщик» — 1:0, «Актюбинск» — «Янгир» — 2:0, «Орбита» — «Бүстон» — 0:3, «Қарширой» — «Нефтяник» — 1:1.

16 турдан сўнг Жаҳоннинг «Зарафшон» футболчилари пешқадамлик қилишмоқда. Бу клуб футболчилари ҳисобида 24 та очко бор. «Олга», «Хоразм» ва «Янгир» командалари иккинчи, учинчи, тўртинчи ўринларни эгаллаб туришди. Агар бундан аввалги чемпионатларда оғзада голибик учун кураш асосан «Янгир» ва «Олга» командалари ўртасида борган бўлса, бу йил «Зарафшон», «Хоразм» ҳамда «Автомобилист» футболчилари ҳам бу баҳсга қўшилишди. Аниқсиз «Зарафшон» футболчилари яхши ўйин кўрсатишмоқда. Улар ўз майдонида қўллаган ҳужум тактикасидан сафарда ҳам давом эттиришмоқда. Агар турнир жадалига назар ташлашдан бўлса, командалар тўлағача очколар бир-бирига жуда яқин эканлигини кўрашди. Биринчи ўрин билан ўш иккинчи ўринда бораётган команда ўртасидаги фарқ аниқ олтинчи очкони ташкил этади. Бу ҳол турнир жадалининг юқорисидан ўрин олишга даъвогар бўлган командалар ўртасидаги кураш кескин ўзгаришларни кўрсатади.

ФИНАЛГА ЙЎЛЛАНМА

Ярославда шахмат бўйича Бутунитифок хасабга соҳиб бўлишда спорт жамиятларининг яхши филиал мусобақалари бўлиб ўтди. Республикани вакили Г. Борисенко тўқинчи оғза тўлаб, ВПСР чемпионати финалида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлди.

БИЛДИРИШ

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи муҳбирлар университетининг навбатдаги машғулотини 9 июнь кунини ўтказилади.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

ФУТБОЛ бўйича жаҳон чемпионати, ҳозирги кунда, ўз мазмунини Олимпиада ўйинларидан кейин иккинчи ўринда туртибди. Лекин доим ҳам шундай бўлиб келмаётган. 1906 йили футбол поинтерлари илк жаҳон биринчилигини ўтказиш ҳақидаги тақдир билан чиққан эдилар, аммо уларнинг бу уринишлари беҳуда кетди. 1904 йилининг 21 майида Парижда Халқаро футбол федерацияси тузилганлигини эълон қилган етти мамлакат (Франция, Бельгия, Дания, Испания, Швеция, Голландия, Швейцария) вакиллари ҳам чемпионат ўтказилишига қатъий қарши туриб, ўйинларда қатнашадиган бош тортдилар. Лекин бу ўйин Буюк Британияда қўйилганини қизқитириб қўйди. Англия 1906 йилдаги ФИФАга аъзо бўлиб, да хуқуқи шў йили президентлик курсиси ҳам инглизларга насиб этди.

Олимпиада ўйинларида эса бунинг аксинча футбол тобора кенг ўрин эгалламоқда эди. 1908—1928 йиллар давомида Англия икки марта олимпиада олтин медаллари ва чемпионлик унвонларини қўлга киритди. Бельгияликлар бу шарафга, бир марта, Уругвай командаси эса икки марта эришди.

Одамлар қалбидан тезда жой топа олган бу жозиба ва сервак ўйин ўша пайтлардаёқ кўп мамлакатларда профессионаллик ҳусусиятига эга бўла борди. Шу тўғрисида аста-секин хаваскор футболчилар билан профессионаллар орасида иштирокчи қолди. Олимпиадада иштирок этиш учун келган профессионал клубларга қарши хаваскорлардан ташкил топан Англия терма командаси аъзолари ва бошқа командалар норозилик билдирилди. ФИФАнинг профессионалларни ўйинлардан четлаштиришга ва зарурли қоралар қўриқилишига сабабли Англия, Шотландия, Уэльс ва Шимолги Ирландия 1926 йилда федерациядан чиқдилар. Улар қарий 20 йил давомида ФИФАга қайта аъзо бўлишдан бош тортдилар.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

1924 йилда Европада биринчи марта Уругвай футболчилари ташриф буюришгандан кейинги Жанубий Америкада ҳам футбол кенг ёйилган оқинлашди. Лекин бир неча кундан сўнг эса, беш йилда рақиблар дарбозасига 20 та тўп киритиб ўзиникидан атиги битта тўп ўтказиб юборган «океан ортликлар» қарий футболчилар ҳақида бутун Париж тўлиб-тошиб гапира бошлади. Уругвайликлар ўйиндан беҳад мамун бўлган парижликлар ўша вақтларда «Кора марварид» деб ном чиқарган машҳур футбол олдуси Хосе Леона Андрадене уч ой мобайнида меҳмон қилишди.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

Нихоят 1928 йил Амстердамда икки йилдан сўнг футбол бўйича жаҳон биринчилигини ўтказиш ҳақида келишиб олинди. Урашув жойи қилиб Уругвай белгиланди. Жаҳон биринчилигини илк мусобақасида қатнашган Европандан атиги тўрт командани Жанубий Америкага йўл олади. Булар — Руминия, Франция, Бельгия ва Югославия терма командалари эди. Уларнинг биринчиси ҳам Европада танқиди команда ҳисобланмади. Монтевидеода 1924 йили Парижнинг пол қолдирган қора тили Хосе Леона Андраде катта маҳорат билан ўйнаб ўз мухлисларини ҳушнуд этди.

Дастлабки ўйинлар европалар меҳмонлар учун чекки бўлмади. Францияликлар мексикаликларни 4:1, руминлар Перу терма командасини 3:1, югославияликлар эса ҳатто Бразилия 2:1 ҳисобида мағлубиятга учуратди. Фақат 1920 йилининг олимпиада чемпиони бўлган Бельгия командасини АКШ командасига 0:3 ҳисобида қўқиб қўйди. Бу жуда катта шов-шувга сабаб бўлди.

Лекин тезда бунинг асл маҳияти ҳам очилди. Бунга қараганки, чемпионат бошлангич-тутилган ушбу ҳавфсизлик қурбонилари кейинчалик уларни ҳайратлангич қўйди. Жанубий америкалик иштирокчилар сизгисиз оғиздан тўшаганидек, унинг қўнғитида револювер, мушқлар ҳам асло тўшаганида Европандан атиги тўрт командани Жанубий Америкага йўл олади. Булар — Руминия, Франция, Бельгия ва Югославия терма командалари эди. Уларнинг биринчиси ҳам Европада танқиди команда ҳисобланмади. Монтевидеода 1924 йили Парижнинг пол қолдирган қора тили Хосе Леона Андраде катта маҳорат билан ўйнаб ўз мухлисларини ҳушнуд этди.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

бир томондан эса узок мuddатли (қарийб уч ой) таълиқ-руҳин сафар ҳам уларни қўқитиб қўйган эди. Профессонал футболчилар эса, ушбу оғир дамларда ўзларининг оқирги маошларидан маҳрум бўлиб қолгандан кўрардилар. Мана шу сабаблар кўпгина номдор командаларнинг сафарга чиқишлариға йўл бермади. Монтевидеодаги «Центро» стадионининг қурилиши тезлик билан куну тун 9 ой мобайнида қурилди. Жаҳонда энг йирик стадион 1825 йилда мамлакатнинг мушқилиғи эълон қилинган майдонда қад кўтарган бўлиб, 80 минг томошабинга мўлжалланган. Футбол майдонини трибуналардан эни 2,5 метр кенгликда қилиб қизилган арқ ва одам бўлиб қороберида тўқиб қўйиб турар эди. Чемпионатда қатнашув учун келган европаларнинг учун аниқ таъбир қўйиб

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

га санокли кунлар қолганда Англия, Шотландия ва Ирландиянинг етти собиқ профессионал ўйинчиси худди билан АКШ граждани деб эълон қилинди. Қолган ўйинчиларнинг қўли худди шу йўналида, фақат бироз илгарироқ, Европа командалари орасидан саралаб олинган маълум бўлди. Шундай қилиб турнирда иштирок этаётган тўртта Европа командаси қаторига, ўзга давлат байроғи остида бешинчи, «европалар» команда келиб қўшилди. Финал учрашувда Уругвай ва Аргентина командалари беллашадиган бўлди. Аргентиналиклар ўзлари тушган меҳмонхона ва ўйинчиларнинг полиция қўриқилиши қатъий туриб талаб қилдилар. Бунга қўйилган ақола сабаб бўлган эди. Аргентина командаси францияликлар билан бўлган учрашувда ифрос ўйин кўрсатиб, майдонда қўпол ҳаракат-

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

лик полициячилар қазабланган уругвайлик иштирокчиларни ушлаб тургунарликча, Рого ва аргентиналик футболчилар полиция ёрдамида стадиондан чиқиб олишди.

Ўз вақтида футбол судьялари орасида аниқ ном чиқарган бельгиялик Джон Ланженио эммасига финал ўйинидек қийин учрашувни ўтказиш маълуфияти тушди. Ҳаётий тажрибасига асосланган арбитр аввалла бор ўйиннинг хавфсизлиги таъминланишига қарол таалаб қилди. Ташкилотчилар аниқ-муноча чора кўрдилар. Ҳар бир иштирокчи ўзини текширтиришга қаршиллик кўрсатмаслигини лозим эди. Газета саҳифаларида учрашув олдидан «Стадионда бирорта ҳам револьвер бўлмасин!» деган эълонлар босилди. Учрашув бошлангунча бўлган вақт ичиди текширувлар натижасида 1600 киши ўйин тугагунча кўрди. Ҳар бир топиришга мажбур бўлди. Икки минг полициячи футбол майдонини ўраб олган эди. Ўйин бошлангунча қадар судья дастлабки эътиборини бертараф этишга муваффақ бўлди. Бунга қараганки, ҳар иккала команда майдонга ўз тўли билан чиқди ва ўз тўли билан ўйнаш истагини билдирди. Наҳора, қура ташлашга тўғри келди.

Учрашув 4:2 ҳисоб билан тугаб, галлаб уругвайликларга насиб этди. Ушбу чемпионатда 1924 йили Парижнинг пол қолдирган қора тили Хосе Леона Андраде катта маҳорат билан ўйнаб ўз мухлисларини ҳушнуд этди.

Биринчи расмий чемпионатнинг юлдузлари бўлган Уругвай командасининг капитани Хосе Насаси ва «Кора марварид» деб ном олган машҳур ўйинчи Хосе Леона Андраде-нинг кейинги ҳаёти ҳақида иккинчи сўз: Хосе Насаси кейинчалик Монтевидеодаги қўнғил очар ўйинининг беш директори бўлиб қолди. «Кора марварид»нинг ҳаёти аниқли тугади. Унинг жасади 1957 йили пойтахтдаги ўйлардан бирининг подвалидан топилиди.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

М. МИРАЛИЕВ таржimai.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ ҚАНДАЙ БОШЛАНГАН

Нихоят 1928 йил Амстердамда икки йилдан сўнг футбол бўйича жаҳон биринчилигини ўтказиш ҳақида келишиб олинди. Урашув жойи қилиб Уругвай белгиланди. Жаҳон биринчилигини илк мусобақасида қатнашган Европандан атиги тўрт командани Жанубий Америкага йўл олади. Булар — Руминия, Франция, Бельгия ва Югославия терма командалари эди. Уларнинг биринчиси ҳам Европада танқиди команда ҳисобланмади. Монтевидеода 1924 йили Парижнинг пол қолдирган қора тили Хосе Леона Андраде катта маҳорат билан ўйнаб ўз мухлисларини ҳушнуд этди.

Дастлабки ўйинлар европалар меҳмонлар учун чекки бўлмади. Францияликлар мексикаликларни 4:1, руминлар Перу терма командасини 3:1, югославияликлар эса ҳатто Бразилия 2:1 ҳисобида мағлубиятга учуратди. Фақат 1920 йилининг олимпиада чемпиони бўлган Бельгия командасини АКШ командасига 0:3 ҳисобида қўқиб қўйди. Бу жуда катта шов-шувга сабаб бўлди.

Лекин тезда бунинг асл маҳияти ҳам очилди. Бунга қараганки, чемпионат бошлангич-тутилган ушбу ҳавфсизлик қурбонилари кейинчалик уларни ҳайратлангич қўйди. Жанубий америкалик иштирокчилар сизгисиз оғиздан тўшаганидек, унинг қўнғитида револювер, мушқлар ҳам асло тўшаганида Европандан атиги тўрт командани Жанубий Америкага йўл олади. Булар — Руминия, Франция, Бельгия ва Югославия терма командалари эди. Уларнинг биринчиси ҳам Европада танқиди команда ҳисобланмади. Монтевидеода 1924 йили Парижнинг пол қолдирган қора тили Хосе Леона Андраде катта маҳорат билан ўйнаб ўз мухлисларини ҳушнуд этди.

ИЛОН ҲАҚИДА

«Совет Озарбайжони 40 йиллиги» номида совхознинг янги клуби олдига одамлар гавжум. Бу ерга посёлокнинг барча аҳолиси йиғилган. Ҳамма совхоз паррандачилик ферме-сининг бригада бошлиғи Мурсал Бобоевнинг захарли қўл-ворилон билан кўрсатилган томошасини сабрсизлик билан кутарди.

Нихоят, қўлида кичкина қутчаси билан бўйи пастдеккина юзи чайир Бобоев пайдо бўлди. Одамлар орасида «Мурсал — морбоз», «Илонбогон» сингари пичир-пичир гаплар тарқалди. Бу ерда ҳамма М. Бобоевни шундай деб аташарди.

«Артист» қутчасини очди, унинг ичидан бешта ранги со-вуқ қўлворилонни чиқариб, бўйига ўрай бошлади. Илонлар қўлворилон даҳшатли йўғон ёқа пайдо қилишди.

— Мурсал Гайдарович, бу хавфли касбни қандай ўрганингиз? — кимдир сўради М. Бобоевдан.

— Жуда осонликча! Илон ту-тувирилган оиласида ўлғайди. У вақтлар кўп кишилар илон захаридан қўлдо бўларди. Меннинг бобом, бобо қалоним, дедамлар илондан қўриқмас-ди. Дадам менга илонлар билан қандай муносабатда бўлиш саноатини ўргатди. Ҳозир хотиним, етти ўғли ўғлим Али билан ўш бир ўғлим Нав-

ИЛОН ҲАҚИДА

рўз ҳам қўлворилонларни бе-малоп тутишарди. Бунинг ҳеч қандай сирини йўқ. Мен маъносини ўзим билмаган ҳолда илонга ўхшаб вишиллашардим. Менга бунини отам ўргатган. То-вушимни эшитган илон индиан ўрмалаб чиқиши билан мен ундан қўзимни узайман, кейин чаққонлик билан бўйиндан бўғаману, саватга соламан. Сирини ҳолос.

— Сизни ҳеч илон чаққанми?

— Ҳа, кўп чаққан. Қўлимни, оёғимни, аммо мен захарга чидайман. Умуман, олданда илонлар одамларга биринчи бўлиб ташланмайди, улардан ўзини олиб қочишга ҳаракат қилади. Илонларни беҳосдан босиб олганда қақди.

Кунлардан бирида сут заво-дининг мастери Сарикс Туш-йи. Мурсални ўз хушга ча-қириб шундай дейди:

— Пол остига илон кириб қолибди. Ерданлаш.

Мурсал Бобоев илонни бир соат чамаси «нақиди». Нихо-ят пол остидан икки метр ча-масидаги йўғон қўлворилон, — унинг кетидан ута илон бола-си судралиб чиқди. Мурсал илонни чаққонлик билан ушла-ган, илончаларни йиғиб олди.

Совхознинг бош бухгалтери Ҳазе Собировни Бобировнинг товуқ ва жўналарни ўйла бош-лади. Бу илоннинг иши эди. Мур-сал унинг ҳовлисидаги йўғон

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва давлат муз усти-да цирк артистларининг гас-тралари, ҳонкейчи айнилар (19.30).

Севги туфайли — Г. ГҲЛОМ номи (14, 17, 20.00).
Гайдулар шарафи — «КОМ-СОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (қулуз ва кечурун).
Олтин намар — С. РАҲИМОВ номи (қулуз ва кечурун).

«УЗЛЕКТРОМОНТАЖ»
ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН
ТРЕСТНИНГ
ТОШКЕНТ ОВЛАСТ
МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ
электромонтажчиларини тай-ёрлайдиган

КҲРСЛАРГА
ҚАБУЛ
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10-синф ҳа-мида маълумотли 18 ва ундан катта ҳадагити тошкентли ва Тошкент атрофида лшайдиган йиғилар қабул қилинади.

Ҳар ойда 76 сўмдан (Совет Армияси савдида хизматни ўтаб қайтғиларга 100 сўм) стипендия берилади.

Курсларни тугатганларга қулузлари ва ёрғини қулузла-ри бўйича электромонтажчи маълум унвонли берилади.

Мурожаат учун адрес: Тош-кент шаҳри, 57-ўй (103-авто-буснинг «Ипподром» бекети; метронинг «Собир Раҳимов стапийи»). Телефон: 76-75-79.

«ПАРКЕНДОСТРОЙ»
трестининг
1.ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН
ҚУЧМА МЕХАНИЗАЦИЯ
КОЛОНИАСИГА
экскаваторчилар, сиреперчи-лар, бульдозерчилар, авто-ранчилар, автогрейдерчилар, гншт терувчилар, дурадгор-лар, бўғичилар

КЕРАК
Меҳнат ҳақи ишбай. Иш қучма харақтерда бўлганли-ги учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.
Мурожаат учун адрес: 702200, Тошкент оласт. Коммунистик райони, Янгибод посёлоки.